

Magyarországi egyháztörténelem 2. tantárgyleírás

Az ismeretkör: Felekezettörténet és magyarországi egyháztörténelem

Kredittartománya (max. 12 kr.): összesen 12 kr.

Tantárgyai: 1.) Felekezettörténet 1. (3 kr.)

2.) Felekezettörténet 2. (3 kr.)

3.) Magyarországi egyháztörténelem 1. (3 kr.)

4.) Magyarországi egyháztörténelem 2. (3 kr.)

(4.) Tantárgy neve: Magyarországi egyháztörténelem 2.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 80% elmélet, 20% gyakorlat	
A tanóra típusa: előadás Féléves óraszám: nappali: 26 levelező: 8	
A számonkérés módja: (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium (szummatív írásbeli vizsga) A számonkérés anyaga: az órai előadások és a kötelező irodalom ismerete. A vizsga a félév teljes anyagát lefedi, minden tágabb témakörből tartalmaz kérdéseket. A zárthelyi írásbeli vizsgára 60 perc áll rendelkezésre. A vizsgára való jelentkezés, a vizsga, (szükség esetén javítóvizsga, ismételt javító vizsga vagy érdemjegy javító vizsga) a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 50. és 50/A. §-a szerint történik.	
Az értékelés típusa és módszere: A kurzus teljesítésének alapfeltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 49/A. §-ban rögzített minimum óralátogatási kötelezettség teljesítése. Az értékelés típusa: ötfokozatú, kritériumorientált értékelés. Az írásbeli vizsgalapon minden feladat végén fel van tüntetve a maximálisan megszerezhető pontszám. Az írásbeli vizsga értékelése a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 51.§-ban rögzített szempontok szerint történik. A hallgatónak lehetősége van arra, hogy írásbeli vizsgadolgozatát az értékelés után megtekintse és arról az oktatóval konzultáljon.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2-8. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Magyarországi egyháztörténelem 1.	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus anyaga és célja A tantárgy keretein belül a magyarországi kereszténység mintegy ezeresztendőn átívelő történelmének fontosabb állomásait mutatjuk be. Arra törekszünk, hogy a hazai egyháztörténelmi eseményeket ne elszigetelten, hanem minden egyes történelmi korszakban az egyetemes egyháztörténelmi fejleményekkel szoros összefüggésben tárjuk fel. A második félévben az ellenreformációtól az 1990-ig tartó időszakot tekintjük át.	
Témakörök: 1. Az ellenreformáció története Magyarországon. 2. A barokk és a felvilágosodás korának egyháztörténete Magyarországon. 3. A jozefinizmus és a reformkor egyházpolitikája. 4. Az 1848-as forradalom, a neoabszolutizmus és a dualizmus korának egyházpolitikája. 5. Az „ébredések kora” hatása a magyarországi egyházak történetére. 6. Magyarországi egyházak helyzete a világháborúk idején.	

7. Egyházpolitika Magyarországon a kommunizmus alatt.

8. A rendszerváltás hatása a magyarországi egyházakra.

A **2-5** legfontosabb **kötelező**, illetve **ajánlott irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom

- Gergely Jenő – Kardos József – Rottler Ferenc: *Az egyházak Magyarországon*, Korona Kiadó, Budapest, 1997. ISBN 9639036234 (von. részek)
- Szántó Konrád: *A katolikus egyház története II.* Ecclesia Kiadó, Budapest, 1988. ISBN 9633634954 (von. részek)

Ajánlott irodalom

- Bucsay Mihály: *A protestantizmus története Magyarországon 1521-1945*, Gondolat Kiadó, Budapest, 1985. ISBN 9632815327
- Fazekas Csaba: *Kisegyházak és szektakérdés a Horthy-korszakban*, Teljes Evangéliumi Diák- és Ifjúsági Szövetség – Szent Pál Akadémia, Budapest, 1996. ISBN 9638418044
- Mályusz Elemér: *A türelmi rendelet. II. József és a magyar protestantizmus*, Attraktor Kiadó, Gödöllő, 2006. ISBN 9789639580800
- Rajki Zoltán – Szigeti Jenő: *Szabadegyházak története Magyarországon 1989-ig*. Gondolat Kiadó, Budapest, 2012. ISBN: 9789636934217
- Holló Péter (szerk.): *Háttér. Állambiztonsági dokumentumok a H. N. Adventista Egyház magyarországi történetéből*. Spalding Alapítvány, Biatorbágy, 2012. ISBN 9789638942425
- Soós Viktor Attila – Szabó Csaba – Szigeti László (szerk.): *Egyházüldözés és egyházüldözők a Kádár-korszakban*. Luther – Szent István Társulat, Budapest, 2010. ISBN 9789632772257

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása (magában foglalja)

- A magyarországi kereszténység történelmének átfogó ismeretét.
- Az eseménytörténeten túl teológiai és eszmei tanulságok ismeretét.
- A kapcsolódó szakmai viták és az alapvető szakirodalom ismeretét.

b) képességei

- Képes a szakterületéhez tartozó szakirodalom feltárására, értelmezésére és önálló feldolgozására.
- Képes a forráskritikára.
- Képes arra, hogy akár előszóban, akár írásban összefoglalja saját álláspontját, tudományos igényvel érveljen mellette, vagy dialógusban, vitában vegyen részt.

c) attitűdje

- Meghallgatja, mérlegeli mások álláspontját, tiszteletben tartja az övétől eltérő vallási, lelkiismereti meggyőződést.
- A kurzus célja a történelemszemlélet fejlesztése és a történelmi tudatosságra nevelés.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik egyéni felelősségtudattal, álláspontját körültekintően alakítja ki, hogy az másokat emberi méltóságukban ne sértsen.
- Véleménye kifejezése során elutasít és nem alkalmaz érzelmi, vagy ideológiai jellegű manipulációt.
- Felelősséget vállal a környezetében tapasztalható kulturális-vallási feszültségek, vagy intolerancia helyes kezelését illetően.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Dr. Köbel Szilvia** habilitált főiskolai docens

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Holló Péter** tanársegéd